

Military Review

Hadtest hadtápkörlet védelme

Írta: Security of the Corps Rear Area, Fraizer Robert alezredes

(Fordítás: megjelent a Military Review, 1979. évi 12. sz. 2–10. old.)

Az elmúlt 20 évben komoly technikai fejlődés alakult ki a mozgásban, a tűzerőben és a hadtápbiztosításban. A fokozott tűzerő, a fegyverek nagyobb hatékonysága, valamint a háború megvívásának gyorsabb lefolyása miatt a hadtápbiztosítást összhangba kellett hozni a korszerű harcászati és hadászati elvekkel.

Az összhangba hozás úgy történt, hogy az ellátást, javítást és egyéb szolgáltatást általános támogató központokba összpontosították a hadtest támogató parancsnokság alárendeltségébe. A honi támogató bázisok, valamint a konténeres légi és tengeri szállítás fejlesztése lehetővé teszi a hadtestek gyorsabb és hatékonyabb ellátását. Az automatizált adatfeldolgozás területén történt előrehaladás biztosítja, hogy a hadtest minden anyagot e rendszeren keresztül igényelhesen. A kirakókikötők és repülőterek fejlesztése miatt ma már biztosított a hadtestek ellátása 5 napon belül.

Amíg a harcászati és hadtápbiztosítási elveket fejlesztették, addig nem sokat foglalkoztak a hadtesthadtápvédelmével. Az előzőekben a cikk egy nagyon valóságos és érzékeny célt ismertetett, amelyet az ellenség több dimenziós irányból támadhat. A hadtörténelem során a katonák felismerték, hogy minden hadseregnek hadtáprendszerre van szüksége, ahonnan a manőverező csapatok a csapást mérik.

Tradíciók szerint a hadtestparancsnok a támogató parancsnokság parancsnokát teszi felelőssé a hadtest hadtápkörlet védelméért, az ezzel kapcsolatos részletes feladatait azonban sehol sem rögzítették.

A támogató parancsnokság parancsnoka jelenleg irányítja, összehangolja a honi támogató bázisokról érkező utánpótlást a hadosztályokig. Feladata lehet az is, hogy többnemzetiségű csapatok hadtápbiztosítását is összehangolja. Ilyen lehet a vendéglátó ország, az Európai Szövetséges Fegyveres Erők, valamint a NATO rohamdandár. Jelenleg érvényben levő elvek szerint a hadtápbiztosításnál a nemzeti felelősség érvényesül, amely lényegében harcászati-hadművelési integritást és széttagolt hadtápbiztosítást jelent.

Milyen veszélynek van kitéve a hadtest hadtápkörlet? A veszély 3 csoportra osztható:

- hadászati (nukleáris és nem nukleáris);
- harcászati légitámadásra és
- hagyományos, valamint nem hagyományos (gerilla) erők csapására.

E cikk fő figyelmet a hagyományos erőkre, ezen belül a légideszantokra fordítja. Az első két csoportot csak általános vonatkozásban ismerteti.

A Szovjetunió folytatja a hadászati rakétacsapatok fejlesztését, a hadászati bombázó erőknél pedig fenntartja a status quot. A rakéták szárazföldről vagy tengeralattjárókról indíthatók, lehetnek egy vagy több robbanófejesek. A bombázók műszaki vonatkozásban nem fejlődtek olyan gyorsan, mint a rakéták. A szovjet hadászati fegyverek megoszlása az 1. sz. táblázat szerint.

1. sz. táblázat

Szovjet hadászati fegyverek

Tengeralattjáróról indított ballisztikus rakéta	62 atajo-n	849
	20 diesel tajo-n	60
	összesen:	909
Interkontinentális ballisztikus rakéta	SS-7/8	109
	SS-9	238
	SS-11	840
	SS-13	60
	SS-17	40
	SS-18	50
	SS-19	140
összesen:	1477	
Hadászati bombázó	Tu-95	100
	Mya-4	70
	összesen:	170

Felderítő szakértők szerint hadászati fegyverek alkalmazásával a hadtest hadtápkörletben nem számolnak, mégis okozhatják a készletek és intézetek tömeges megsemmisülését.

A hadtest hadtápkörlet biztosításának értékelésekor a harcászati légierő igen komoly veszélyt jelent. A szovjet harcászati repülőgépek hatósugara, hasznos teherbírása és mennyisége lehetővé teszi sok és fontos hadtáp és közlekedési objektum támadását. A támogató parancsnokság parancsnoka a hadtápipétezeket széttagolja az egész hadtápkörletben és azokat megerősíti (beásva) amennyire csak lehetséges. (2. sz. táblázat).

2. sz. táblázat

Szovjet harcászati légierő

(kb. 2500 repülőgép)

Típus	Hatósugár (mf = 1,6 km)	Hasznos teher (font = 0,45 dkg)
IL-28	2500	4850
SU-7	900	4500
TU-22	1400	12000
MIG-21	1150	2000
MIG-23	1800	2800
SU-17	1100	5000
SU-19	1800	8000

A légitámadás hatásának csökkentése érdekében több technológiai módszert fejlesztettek ki. Ilyenek gyorsan kötő cement rendszerezítése a repülőterek kijavítására, híradó, közlekedési központok és fontos hadtápipintézetek műszaki berendezése, intézetek széttagolása. A hadtápegységek -alegységek parancsnokainak részletesen értékelnük kell a repülőgépek megközelítési irányait felelősségi körükbe és innen kiirányuló közúti forgalmat, az intézetek álcázását, a széttagolás lehetőségét, valamint elektronikai jelzőrendszereket.

Továbbá figyelembe kell venni a légitámadás utáni helyreállítás lehetőségét. A veszély mértéke a 2. sz. táblázatban látható.

A szovjet felderítés képes a hadtáp felderítésére. Hagyományos erők részére támadáshoz megtudja állapítani a célokat és a fontossági sorrendet. A hadtest hadtápkörlet ellen elsősorban harcászati és hadműveleti légideszantok várhatók. A szovjet hadseregnek 8 ldt. ho.-ja van, és felismerve az amerikai légiroham módszerek jelentőségét, megkezdte a helikopteres erők kifejlesztését.

Szovjet nézetek szerint hadműveleti légideszantot a front alkalmaz hídfők, fontos objektumok elfoglalására, tartalékok előrevonásának megakadályozására, a hadtápbiztosítás megbontására. Ezred vagy zászlóalj erejű légideszantot a hadsereg alkalmaz 50–75 km mélységben.

A szovjet helikoptereket (3. sz. táblázat) ezredbe szervezték, amelyek alárendeltségében légideszant alegységek nem találhatóak. Légideszantként rendszerint gk. löv. zászlóaljakat alkalmaznak. Minden zászlóalj 8–10 órás légideszant kiképzést kap.

3. sz. táblázat

Szovjet helikopterek

Típus	Hasznos teher (fő/font)	Hatósugár mérföld	Sebesség (csomó)
Mi-1	3 fő/felderítő	200	105
Mi-4	16 fő/5200 font	228	110
Mi-8	24 fő/1000 font	233	140
Mi-10	28 fő/33 000 font	155	110
Mi-6	65 fő/33 000 font	100	155
Mi-12	200 fő/100 000 font	310	150
Mi-24	10 fő/gépanyú		

A deszantolás végrehajtásának általános rendje:

- mélység 75 km,
- végrehajtandó megerősített zászlóalj,
- leszállás a célterületen vagy közelében,
- a deszantot számos vadászrepülőgép támogatja,
- támadó helikopterek előzőleg tűzcsapást mérnek a célterületre,
- tűzér és műszaki alegységek az első hullámban deszantolnak,
- összeköttetést a támadó főerőkkel fel kell venni.

Ilyen mérvű veszély ellen hogyan biztosítja a hadtestparancsnok a hadtápkörletet? A felderítés módszerét eddig csak harcoló csapatokra dolgozták ki. Ezt a módszert alkalmazni kell a hadtápkörletre is. Növelni kell a felderítés mélységét, mivel a légideszantok felszállása a hadtestparancsnok felelősségi körén kívül eső területről történik. A hadtápkörletben folyó felderítés előkészítése már békében kell, hogy megtörténjen. A harcmező és hadtápkörlet folyamatos figyelése le-

hetővé teszi a parancsnoknak a veszélyeztetett körletek meghatározását, a veszély mértékének elemzését, intézetek és intézkedések fontossági sorrendbe sorolását, valamint biztosítási tervek elkészítését.

A hadtápkörlet felderítő vonatkozású előkészítése a következő sorrendben történik:

- felderítési adatok grafikus nyilvántartása,
- együttműködés megszervezése a légielő időjárásjelentő szolgálatával,
- ellenséges helyzet értékelése,
- részletes felderítési igény megadása az előjáró törzseknek,
- hadtápkörlet felderítési rendjének fenntartása.

A terep felderítő és műszaki értékelése grafikus ábrázolásának számos célja van. A folyamatnak azzal kell kezdődnie, hogy a hadtápkörletet nem csupán támogató területnek tekintjük, hanem lehetséges harcmezőnek is, ahol döntő harcokra kerülhet sor. Az adatok grafikus ábrázolásának elkészítése békében jelentős időmegtakarítást jelent háborúban.

A vázlat tartalmazza:

- közlekedési utak,
- terepakadályok,
- talaj típusa,
- domborzati viszonyok,
- hidrológiai viszonyok,
- talajmenti köd,
- földi megközelítés irányai,
- légi megközelítés irányai,
- deszantolási körletek,
- kidobási körletek,
- kulcsfontosságú polgári intézetek és lakott helységek.

A grafikus felderítési vázlat elkészítésének második lépése a hadtestnek nem alárendelt erők integrálása. A légielő képes adni harcászati és hadműveleti jelentőségű időjárási adatokat, amelyeket a vázlaton kell rögzíteni és figyelembe kell venni a 3. lépésnél, a helyzetértékelésnél.

A hadtápkörlet felderítési előkészítésének 3. lépése a helyzetértékelés. Ezt négyfokozatú módszerrel végzik. Ezek: doktrína, helyzet, esemény és döntés. A doktrínánál értékelni kell: a szovjet front hadműveleti feladatát, hadműveleti (ldt. ho.) vagy harcászati (gl. z.) légideszant lépcsőzését, szélességi és mélységi kiterjedését, harcfeladatát, tűzerjét, tűz- és egyéb támogatás (biztosítás) rendjét.

Helyzetértékelésnél összevetik az időjárási és terepadatokat a doktrínálás adatokkal. Célja az ellenség harcászati-hadműveleti (doktrína) elveinek módosítása a konkrét harcmezőre, terepre. Eredményként megkapjuk az ellenség várható tevékenységét, harci lehetőségét és szándékát.

Az eredmény értékelésénél meg kell határozni, hogy mi, mikor, milyen körülmények között történik. Ehhez minden forrásból szükséges adat. Meg kell állapítani, hogy a szovjet frontparancsnok milyen körülmények esetén és mikor hoz döntést légideszant hadosztály alkalmazására a hadtest hadtápkörletében. Ez nemcsak azt jelenti, hogy mélyrehatóan kell értékelni a hadtest hadtápkörletet, hanem azt is, hogy felderítési feladatokat kell megszabni a nemzeti és nemzetközi felderítő törzsek részére.

A döntés előkészítése az értékelés utolsó szakasza. Ez egy olyan vázlat, amelyen feltüntetik az ellenség várható tevékenységének a legvalószínűbb változatát, valamint a hadtestparancsnok döntésének változatait a hadtápbiztosítás, az összeköttetés és a hadtápbiztosítás legjobb védelmére.

Az értékelés 4. lépésének szükségessége az előző háromból következik. Nagyon fontos az előjáró felderítő szervektől adatok igénylése a terepről, az időjárásról és az ellenségről. Ezeket az adatokat időben és folyamatosan kell kapni.

Az 5. lépés a hadtest hadtápkörlet felderítésének állandó fenntartása, az adatok folyamatos frissítése. A felderítési adatok gyorsan elavulnak, különösen azok, amelyeket békében szereztek meg. Sok munka és erő kell ahhoz, hogy a hadtápkörlet felferítése folyamatos és hatékony legyen.

Ez a munka jelentős tervezési, összehangolási és egyéb részletfeladatokból áll. Ehhez az előjáró erő és eszköz támogatása is szükséges. A hadtápkörlet felderítéséért és értékeléséért a hadtápkörlet hadművelési központ (RAOC) felelős.

A hadtápkörlet hadművelési központ a hadtest támogató parancsnokság parancsnokának felelős a hadtápkörlet védelmével kapcsolatos tevékenység összehangolásáért. Jelenleg ilyen központ nincs. Ha ezt csak hadműveletek előtt hozzák létre akkor kétséges, hogy ezt a feladatot végre tudja hajtani.

Következtetések:

- Szovjet elvek szerint a hadtest hadtápkörletben hadművelési és harcászati légideszantok alkalmazása várható.

- Hadművelési légideszant alkalmazását szovjet front-, a harcászati hadseregparancsnok kezdeményezi.

- Zászlóaljerejű légideszantot 75 km mélységig alkalmaznak.

- Az erősen központosított, technológiailag érzékeny hadtáprendszer erősen veszélyeztetett az ellenség tevékenysége által.

- A hadtápkörlet részletes felderítő előkészítése értékes döntést segítő eszköz a parancsnok részére a hadtest-hadtápkörlet védelmének megtervezésében.

A hadtápkörlet felderítésének előkészítése békében részletes elemzést igényel. Békében ebben a feladatban a hadtápkörlet hadművelési központja nem vehet részt, mivel nem aktivizált. Aktivizálása után 30–40 nap szükséges, hogy ezt a feladatot el tudja látni.

Feladatok a hadtápkörlet felderítésének végrehajtásához:

- híradóeszköz biztosítása, hogy a hadtest támogató parancsnokság részt vehessen a hadtest felderítő hálójában;

- a parancsnokság biztosítási-tervezési hivatala létszámának növelése, hogy felderítő értékelést el tudja végezni;

- biztosítani kell az együttműködést és az összeköttetést a helyi területi csapatokkal, a nemzeti felderítő és rendőrségi szervekkel a diverziós tevékenység megelőzésére;

- a légideszantok alkalmazásával kapcsolatos adatok továbbításának elsődlegességet kell biztosítani;

- tovább kell tanulmányozni azt a kérdést, hogy a hadtest-hadtápkörlet védelméért a támogató parancsnokság parancsnoka legyen-e a felelős. Valószínű, ez összefgyvernemi feladat.